خراسان روزنامه صبح ایران
چهارشنبه ۲۰ تیر ۱۳۹۷ . ۲۷ شوال ۱۴۳۹ . شماره ۱۹۸۶۲

تبدیل شدن کل سیستان و بلوچستان به منطقه آزاد امکان پذیر نیست. مدیر کل دفتر جذب و حمایت از سرمایه گذاری استانداری سیستان و بلوچستان به خبرنگار ما گفت: پیگیری ها برای منطقه آزاد سیستان در حال انجام است، این طرح در کمیسیون اقتصادی مجلس تصویب شده و منتظر تصویب نهایی در مجلس است. اما تبدیل شدن کل استان به منطقه آزاد امکان ندارد و به نفع استان نیست. «ماندانا زنگنه» افزود: همچنین منطقه آزاد تجاری چابهار فعال است و دو منطقه ویژه اقتصادی هم در استان داریم.

تبدیل سیستان و بلوچستان به منطقه آزاد امکان پذیر نیست

گفت و گو

نماینده مردم زاهدان:

عملکرد نامناسب مناطق آزاد مانع ایجاد مناطق جدید است

مناطق آزاد ایجاد شده در کشور آن گونه که قرار بود عمل نکرده اند به همین دلیل ایجاد مناطق جدید بررسی های بیشتری را می طلبد. نماینده مردم زاهدان در مجلس به خبرنگار ما گفت: ایجاد مناطق آزاد جدید در کشور برنامه ها و پیگیری های خاصی را می طلبد و زمان بر است که با توجه به درخواست های فراوان نمایندگان مختلف برای ایجاد منطقه جدید روند پیگیری این مناطق حساس تر و پیچیده تر شده است. «حسینعلی شهریاری» افزود: در تعریف مناطق آزاد و قوانین ایجاد آن ها اعلام شد که این مناطق باید با ایجاد واحدهای صنعتی و تولیدی و صادرات کالاهای داخلی به صنعت داخل رونق ببخشند، اما مناطق کشور پس از تصویب و ایجاد، آن گونه که باید عمل نکرده اند و به مبادی برای ورود کالاهای بی کیفیت تبدیل شده و حتی سندی مبنی بر ایجاد واحد تولیدی ارائه نداده اند. وی اظهار کرد: در این میان منطقه آزاد چابهار هم نتوانسته است خواسته های مصوب را انجام دهد و مانند مناطق دیگر در صادرات کالای داخلی و رونق آن عملکرد مناسبی نداشته و بیشتر در زمینه واردات کالاهای بی کیفیت فعالیت داشته است. وی ادامه داد: تبدیل شدن استان به منطقه آزاد موضوعی بسیار وسیع و پیچیده است که به نوعی می توان گفت امکان پذیر نیست و دولت با آن موافقت نخواهد کرد، چرا که برای ایجاد مناطق آزاد کوچک تر مانند منطقه آزاد سیستان هم موافقت نشده و چند سالی است که این منطقه مورد بررسی قرار می گیرد. شهریاری افزود: منطقه آزاد سیستان بیش از دیگر مناطق توجیه اقتصادی دارد زیرا در افغانستان فعالیت های صنعتی انجام نمی شود و این کشور بیشتر وارد کننده صنایع است، ایجاد منطقه آزاد سیستان سبب افزایش واحدهای تولیدی خواهد شد که در این صورت افغانستان می تواند به بزرگ ترین وارد کننده کالاهای تولیدی ایران تبدیل شود. وی ادامه داد: لایحه دولت برای سیستان و شش شهر هنوز به مجلس نرسیده، در حالی که لایحه سیستان در کمیسیون عمرانی مجلس تصویب شده است اما با وجود تلاش ها در صحن علنی مجلس رای نیاورد چون مناطق آزادی در کشور به وجود آمده است که هیچ کدام به وظیفه ذاتی خود عمل نکرده اند. این مناطق قرار بود محلی برای صادرات تولیدات کشور به مناطق دیگر باشد اما به محلی برای واردات اجناس بی کیفیت تبدیل شد و قلکی برای دولت ها ایجاد کرد که از این پول ها برای موارد خاصی بهره برداری کنند، بنابراین مجلس تصمیم گرفت به دلیل آن که مناطق آزاد حاضر به پاسخ گویی به مجلس نیستند، زیر مجموعه وزارت اقتصاد قرار گیرند. وی تصریح کرد: سیستان و بلوچستان به دلیل هم مرزی با دو کشور افغانستان و پاکستان که در حوزه صنعتی چندان عملکردی ندارند، می تواند منطقه آزاد یا منطقه ویژه اقتصادی شود و اگر این اتفاق رخ دهد، تنها جایی است که شرایط آن را دارد. این در حالی است که برای تصویب منطقه آزاد سیستان به گفته دولتمردان اگر تنها چند منطقه آزاد یا منطقه ویژه اقتصادی توسط نمایندگان استان های دیگر اعلام شود با سیستان موافقت خواهد شد اما هر بار درخواست ایجاد بیش از ۵۰ منطقه آزاد و منطقه ویژه اقتصادی ارائه می شود. به گفته وی، منطقه میرجاوه هم یکی از مناطقی است که در استان از ظرفیت های مرزی فراوانی برخوردار است و با توجه به ترانزیت کالا از مرز میرجاوه می تواند به عنوان یک منطقه ویژه اقتصادی نقش مهمی ایفا کند به همین دلیل بررسی ها و پیگیری هایی توسط نمایندگان استان در این باره انجام و مقرر شد میرجاوه به منطقه ویژه اقتصادی تبدیل شود.

تبدیل سیستان و بلوچستان به منطقه آزاد؛ طرحی در حد حرف

راشکی
info@khorasannews.com

توسعه هر منطقه به عوامل متعددی بستگی دارد که در این میان رونق اقتصاد نقش مهمی را ایفا می کند. البته تحقق آن هم به عوامل متعددی وابسته است، هر نقطه از کشور برخی عوامل را دارا است و سیستان و بلوچستان توانسته است ظرفیت های بسیاری را در خود جای دهد. در حوزه سیستان ظرفیت های مرزی وجود دارد که می تواند در کنار صادرات تولیدات داخلی در حوزه واردات نیز نقش داشته باشد، اما با توجه به صنعتی نبودن کشورهای پاکستان و افغانستان می توان گفت که سیستان و بلوچستان ظرفیت آن را دارد تا به صادر کننده اصلی کالای داخلی به این دو کشور از مبادی ریلی، جاده ای و دریایی تبدیل شود. ظرفیت های مرزی استان و متصل بودن آب های چابهار به اقیانوس، سبب شد تا در سال های دور جمعی از مدیران و نمایندگان مردم طرحی را برای تبدیل شدن استان به منطقه آزاد مطرح کنند که دوام چندانی نداشت و پس از چند سال به فراموشی سپرده شد البته هنوز برخی از مسن تر های استان از این وعده یاد می کنند ولی آن چه مشهود است این که ظرفیت های مرزی، صنعتی، کشاورزی و صنایع دستی استان رو به فراموشی است، در حالی که تحقق این وعده در همان سال ها می توانست زمینه ساز صادرات بیشتر استان و کشور به نقاط دیگر باشد. پس از مدتی با فروکش کردن تب منطقه آزاد شدن استان و فراموش شدن این وعده، از سوی برخی نمایندگان و مدیران، وعده تبدیل شدن سیستان به منطقه آزاد تجاری و صنعتی مطرح شد که عمر بیشتری داشت و هر چند تاکنون اجرایی نشده است اما همچنان پیگیری های نمایندگان مردم استان در مجلس برای تصویب آن ادامه دارد.

■ **ایجاد اشتغال با ایجاد منطقه آزاد**

یکی از شهروندان سیستانی می گوید: بدون شک در هر استانی ایجاد یک منطقه آزاد یا منطقه ویژه اقتصادی سبب می شود سرمایه گذاران برای استفاده از امتیازهای آن منطقه دست به کار شوند و با ورود آن ها طرح های اقتصادی و صنعتی شدت بیشتری گیرد که در پی آن اشتغال پایدار در این مناطق ایجاد می شود و اگر وعده سال های گذشته مبنی بر تبدیل استان به منطقه آزاد اجرایی می شد امروز شاهد کوچ بسیاری از بومیان استان به مناطق دیگر کشور نبودیم. «علی رخشانی» می افزاید: نام منطقه آزاد به تنهایی جذاب است و اگر استان به یک منطقه آزاد یا منطقه ویژه اقتصادی تبدیل شود، در آینده ای نه چندان دور می توان شاهد افزایش سفرها به استان بود که این موضوع رونق کسب و کار در استان را به دنبال خواهد داشت و با توجه به حساسیت های مرزی می تواند مانع از گرایش افراد به مواردی چون قاچاق سوخت شود. به گفته این مهندس عمران، با افزایش سفرها به استان یکی از نیازهایی که به شدت احساس می شود وجود هتل هایی با استانداردهای لازم است و در این صورت هر شهرستان استان به چندین هتل چندستاره نیاز پیدا خواهد کرد و از طرفی سبب افزایش پروژه های عمرانی می شود که حداقل برای نیمی از بومیان منطقه اشتغال ایجاد خواهد شد.

■ **امید میان کشاورزان**

یکی از کشاورزان سراوانی می گوید: از مدتی قبل اعلام شده است برخی از شهرهای بلوچستان مانند ایرانشهر و سراوان قرار است به منطقه ویژه اقتصادی تبدیل شود و در میان کشاورزان منطقه موجی از امیدواری ایجاد شده است زیرا در این صورت تولیدات کشاورزان از قبیل خرمای خاص استان و میوه های گرمسیری خاص منطقه را حتی می توان صادر کرد که با توجه به تفاوت نرخ ارز در کشورهای همسایه این موضوع در رونق کشاورزی استان تاثیر مهمی می گذارد. به گفته «عبدالسلام دین دشتی»، شاید تبدیل شدن استان یا قسمتی از شهرهای استان به منطقه آزاد به گمان بسیاری بر کشاورزی تاثیر نداشته باشد اما در واقع باید گفت که چنین اتفاق مهمی می تواند سبب ورود سرمایه گذاران به استان و ایجاد واحد های بسته بندی محصولات کشاورزی با نام و نشان استان شود، در این صورت ضمن صادر کردن محصولات به استان های دیگر و کشورهای همسایه با دارا بودن امتیاز مرز به خوبی می تواند سبب معرفی کشور شود. وی می گوید: تنوع میوه های سردسیری و گرمسیری در استان و ظرفیت های کشاورزی منطقه به گونه ای است که با ایجاد کارخانه های بسته بندی یا کنسرو سازی می توان این میوه ها را به کنسرو هایی با نام و برند بومی استان تبدیل کرد اما متاسفانه فعلا سرمایه گذاران حاضر به ورود به استان نیستند.

■ **تحول اقتصاد در استان**

یک اقتصاد دان هم می گوید: مناطق ویژه اقتصادی یا مناطق آزاد، امتیاز مهمی است که از سوی دولت و مجلس به یک استان داده می شود و پس از آن می توانند با توجه به امتیاز های اختصاص یافته طرح هایی را اجرایی کنند که اقتصاد منطقه را متحول کند و اهمیت نقش مناطق آزاد در یک استان یا کشور را نشان می دهد. «شهریار مودی» می افزاید: به طور قطع ایجاد یک منطقه با وسعت سیستان و بلوچستان اقدام آسانی نیست و البته نمی توان آن را دور از دسترس هم دانست، ولی برای رسیدن به این مهم باید ابتدا زیرساخت های لازم برای موفق بودن چنین منطقه ای ایجاد شود که مهم ترین آن را می توان زیرساخت های جاده ای، ریلی و دریایی مناسب دانست. وی بیان کرد: در حوزه زیرساخت های دریایی، وجود بندر شهید بهشتی تا حدودی توانسته است این نیاز را برطرف کند اما در قسمت ریلی و جاده ای استان به حداقل های مورد نیاز نرسیده است چون در صورت اعلام شدن منطقه آزاد، کشورهای همسایه برای بهره بردن از ظرفیت های استان وارد عمل خواهند شد و در این صورت ترددهای ریلی و جاده ای در استان افزایش خواهد یافت، پس نباید نقش آن ها در این اقدام را نادیده گرفت. به گفته وی، طرح اعلام شده درباره تبدیل استان به منطقه آزاد در سال های گذشته نمی توانست موفق باشد اما این روزها استان دچار تحولات بسیاری شده و انجام آن هر چند سخت و هزینه بر است اما دور از انتظار نیست و اگر محقق شود با فراهم کردن زیرساخت های لازم می توان از ظرفیت های استان بهترین بهره را برد.

■ **تبدیل استان به منطقه آزاد، اقدامی طولانی مدت**

یکی دیگر از اقتصاددانان استان می گوید: سیستان و بلوچستان ظرفیت های فراوانی دارد و متصل بودن به اقیانوس از طریق آب های دریای عمان یکی از مهم ترین ظرفیت هایی است که یک منطقه آزاد نیاز مند آن است. در شمال استان نیز سیستان با افغانستان مرز آبی و خاکی دارد که ظرفیت مهمی است. «پناه» می افزاید: تبدیل شدن همه استان به یک منطقه آزاد یا منطقه ویژه اقتصادی طرحی بود که در سال های دور اعلام شد و از همان زمان مشخص بود قابل اجرا نیست چرا که برای اجرای چنین طرح هایی ابتدا باید زیرساخت های لازم فراهم شود و دولت هم به دلایل مختلف با تبدیل شدن یک استان به منطقه آزاد موافقت نخواهد کرد مگر شرایط خاصی اتفاق افتد. وی می گوید: منطقه آزاد چابهار یکی از مناطقی است که ظرفیت های مناسبی دارد و می تواند در کنار منطقه آزاد سیستان زمینه توسعه استان را فراهم کند و زمینه ساز توسعه محور شرق باشد، بنابراین اگر تبدیل استان به یک منطقه آزاد یا منطقه اقتصادی بخواهد مجدد مورد بررسی قرار گیرد بهتر است به صورت پلکانی از حوزه چابهار آغاز شود. وی بیان می کند: سیستان و بلوچستان استان گسترده ای است و اگر طرح تبدیل آن به منطقه آزاد پیگیری می شد در صورت موافقت دولت باید زیرساخت های مناسب در منطقه برای این مهم فراهم می شد که از نظر اقتصادی هزینه های سنگینی داشت اما اگر این اتفاق رخ می داد استان های همجوار نیز می توانستند از ظرفیت های به وجود آمده بهره لازم را ببرند. وی می افزاید: این اتفاق می توانست در استان تحولی عظیم ایجاد کند اما حال که محقق نشده بهتر است سرمایه های استان برای رونق بیشتر به طور متمرکز هزینه شود و ابتدا از چابهار شروع کرد و پس از تکمیل آن به صورت پلکانی این رونق را به مناطق دیگر استان رساند.

■ **زیرساخت ها باید فراهم شود**

سیستان و بلوچستان در حوزه های مختلف اقتصادی و صنعتی ظرفیت های فراوانی دارد، در حوزه منابع طبیعی هم از قابلیت های زیادی برخوردار است که هر کدام از آن ها می تواند به تنهایی یک منطقه را متحول کند، به همین دلیل این استان نقطه ای استراتژیک در کشور تعریف شده است. رئیس مجمع نمایندگان سیستان و بلوچستان در مجلس می گوید: این استان ظرفیت های کافی را برای تبدیل شدن به منطقه آزاد یا منطقه ویژه اقتصادی دارد اما محقق شدن آن به نوعی مقدور نیست و دولت با تصویب آن موافقت نخواهد کرد، چرا که در این صورت استان های دیگر هم برای تبدیل شدن به منطقه آزاد در خواست خواهند داد و این برای کشور مشکل ساز می شود. هر چند منطقه آزاد شدن استان با توجه به موضوع های ملی و امنیتی محقق نمی شود، اما می توان از همه ظرفیت ها برای توسعه منطقه استفاده و در این باره عمق منطقه آزاد چابهار را اضافه کرد، زیرا این منطقه ظرفیت های بسیاری را در خود جای داده است به همین دلیل برای افزایش عمق فعالیت های منطقه آزاد چابهار، طرحی ارائه شده و نمایندگان استان پیگیر اجرایی شدن آن هستند. «محمد نعیم امینی فرد» می افزاید: با وجود همه این ظرفیت ها و بهره بردن استان از مرزهای مشترک آبی و خاکی و با اتصال به آب های اقیانوسی باز هم طرح کلی تبدیل سیستان و بلوچستان به منطقه آزاد با سیاست های کلی کشور همخوانی ندارد، اما محقق شدن مناطق آزاد سیستان و میرجاوه و دو منطقه ویژه اقتصادی سراوان و ایرانشهر طرح های امکان پذیری است که نمایندگان استان در مجلس به دنبال اجرایی شدن آن هستند. ایجاد منطقه آزاد سیستان هم یکی از طرح های حیاتی است که پیگیری های نمایندگان استان به خوبی نتیجه داده است و به احتمال فراوان محقق می شود که در این صورت می تواند به همراه منطقه آزاد چابهار مکملی برای توسعه پایدار استان و منطقه شرق و جنوب شرق کشور باشد و حتی استان های خراسان جنوبی و کرمان نیز می توانند از ظرفیت های به وجود آمده در استان برای توسعه و ایجاد اشتغال بهره لازم را ببرند. وی ادامه می دهد: با ایجاد منطقه آزاد سیستان، ایرانشهر با توجه به ظرفیت های فراوانی که دارد می تواند حلقه رابط میان دو منطقه آزاد استان باشد و نقش یک بندر خشک را به خوبی ایفا کند. سراوان نیز با توجه به ظرفیت های مرزی خود می تواند به دو منطقه آزاد و منطقه ویژه اقتصادی ایرانشهر کمک ویژه ای کند بنابراین تصویب دو منطقه ویژه اقتصادی ایرانشهر و سراوان می تواند در توسعه شرق و جنوب شرق کشور نقش مهمی داشته باشد. به گفته وی میرجاوه نیز از مناطقی است که با توجه به تردد خودروهای ترانزیتی پاکستان و عبور خط ریلی این کشور به ایران از این مرز می توان گفت ظرفیت های کافی را برای تبدیل شدن به منطقه آزاد یا منطقه ویژه اقتصادی دارد و وجود آن در توسعه اقتصادی و صنعتی منطقه مرزی میرجاوه نقش مهمی ایفا می کند. با توجه به تحول های اخیر و تحریم ها باید برای تحول کشور به ظرفیت های داخلی توجه شود که در این میان سیستان و بلوچستان ظرفیت های فراوانی دارد به عنوان مثال منطقه آزاد چابهار به تنهایی می تواند پیشران توسعه محور شرق کشور باشد و این منطقه را متحول کند.

جدول سخت [شماره ۳۶۹]

طراح جدول: بیژن گورانی

افقی: ۱- فاقد برجستگی - سوال و جواب - خبر دادن - خوش خلق ۲- مجموعه شعری سروده مرحوم سلمان هراتی برای کودکان ۳- پیشوای دین بودایی - گلی زیبا - تعهد - جنبش و حرکت ۴- شعر مراسم سوگواری - روستای زادگاه هوشنگ مرادی کرمانی - اشاره به نزدیک - جاسوس ۵- پارچه نخی نازک گلدار - اما - کشوری قدیمی در بین النهرین - خواهش ۶- زیرپا مانده - سگ شکاری - سرگردان - برج کج ایتالیا - فوندا سیون ۷- ستایشگر - کندزبان - نژاد بزرگی از مردم سفیدپوست - از منابع چهارگانه فقه اسلامی ۸- آخرین - خدای اندیشه و هنر در اساطیر یونان - واحد پول نروژ - نافرمانی کردن ۹- بی خوابی - سربازی - نمای نزدیک در سینما - آشنا ۱۰- رمانی به قلم ارنست همینگوی ۱۱- نویسنده تازه کار - اندرون - بزرگ ترین عصب بدن - بخش انتهایی چیزی.

عمودی: ۱- سیستمی برای نمایش تصویر رنگی در تلویزیون - قالبی در خوشنویسی که در آن متنی را به صورت مورب می نویسند ۲- شعری که در وصف پاییز سروده شود - نوعی ماهی استخوانی و خاردار ۳- آشیانه پرندگان - از پیامبران بنی اسرائیل مدفون در تویسرکان ۴- جهانگرد - ضمیر متصل مفعولی - فرمان خودرو ۵- پسوند نسبت - نوعی آش سرکه - غضب ۶- فراموشی - گوشت سرخ کرده که تخم مرغ روی آن بشکنند ۷- از تفریحات مهیج در سواحل دریا - راحت و آرام بودن ۸- سی و ششمین سوره قرآن - پایان و آخر ۹- سنگی زینتی - لباس نو - مرکز اندیشه ۱۰- استاد دلهره سینمای جهان - سربی مو ۱۱- میزبان المپیک ۲۰۰۴ - فیلم درام تاریخی به کارگردانی استیون اسپیلبرگ با بازی دانیل دی لوئیس ۱۲- بوی رطوبت - بی فایده - کله پز ۱۳- دستگاه گوارش - طب سنتی چینی ۱۴- بیماری کم خونی - همسایه کلمبیا و دریای کارائیب ۱۵- یکصدم فرانک - چلیک ۱۶- گروهی از ترکیب های آلی اکسیژن دار - برتری - ماه دهم ۱۷- تکرار حرفی - کوهی در مکه - برای خدا شریک قائل است ۱۸- شهری در ایتالیا - کارآگاه به دنبال آن است ۱۹- نام خداوند در دین یهود - تخیل ۲۰- نوعی زغال سنگ - جشن پیدایی آتش.

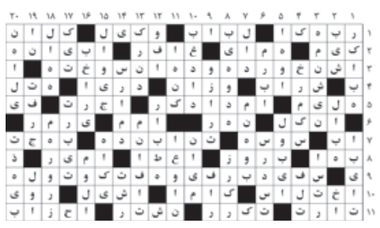

حل جدول شماره ۳۶۸

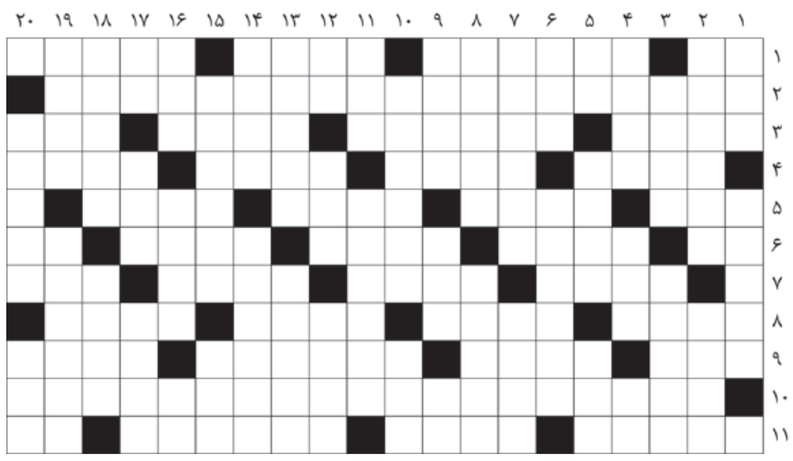

جدول متوسط [شماره ۷۱۵۹]

طراح جدول: مریم احمدی

افقی: ۱- مخزن - دریوزگی - از سازهای زهی - از دروس مدرسه ۲- ماهی فروش - قاضی ورزشی - روشنایی اندک - تیز ۳- طیب - چوب - گوی ها - سال - مادر لر ۴- شناسه - سپاس گزار - قوس - بنایی که سقف آن گرد و برآمده باشد - شهر ۵- کدر - کافی - شکاف - مشورت ۶- خلاص شده - حقه باز - آهو ۷- روادید - مرکز استان البرز - دور دهان - دلیل آشکار ۸- افسانه - غذای بیمار - موش کوچک - آشیان - ویتامین جدولی ۹- کوچک - مردم - پهلو - جذاب - جایی که به عدهٔ معینی اختصاص دارد و ورود دیگران به آن جا ممنوع است ۱۰- گناه - ضرر - بویایی - منزل ۱۱- وصله - از مقیاس های وزن مایعات - شاعر نوپرداز - ماما

عمودی: ۱- طیف نما ۲- سمبل - هیزم ۳- بیم - آگهی کوتاه تبلیغاتی در تلویزیون - ریشه ۴- دربست کارخانه - مجنون - طعم ۵- وظیفه - زنبیل ۶- محله ای قدیمی در شمال غرب پایتخت - دفعه ۷- برج بیگانه - حیا - به دنیا آوردن ۸- غذای زمین - پولی که به زور از کسی گرفته شود - پیمانه ۹- مروارید - منها - از نام های باری تعالی به معنی بخشایشگر ۱۰- اندک - جزیره ای در خلیج فارس ۱۱- اندام - فساد ۱۲- جاری - کم پشت - چیز ۱۳- سد - گردن زن غلات - قدم ۱۴- وی - سده - پایتخت پرو ۱۵- رنگی است - موضوع ۱۶- توشه - آبگینه ۱۷- ابزار نجار - کتف - پسوند شباهت ۱۸- بوی رطوبت - جسمی که در ساختن باروت به کار می رود - خویشاوندی ۱۹- ثروتمند - از انواع شنا ۲۰- کتابی از ابوریحان بیرونی

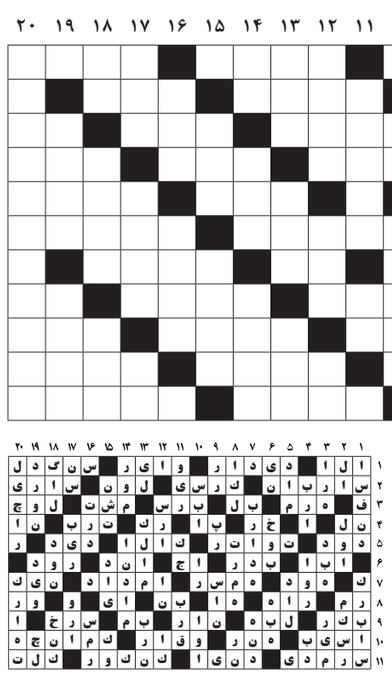

حل جدول شماره ۷۱۵۸